

Nr 46

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av punkterna 6 och 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

I en den 12 januari 1962 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition nr 131, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av punkterna 6 och 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås skattefrihet för familjebidrag, som utgår till värnpliktig i annan form än näringsbidrag, och för ersättningar till civilförsvarspliktig. Härjämte föreslås en teknisk omreglering av bestämmelserna om skattefrihet för vissa förmåner till den utomlands stationerade diplomatiska och konsulära personalen.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av punkterna 6 och 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att punkterna 6 och 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***Anvisningar**

till 32 §.

6. Värnpliktig för egen del tillkommande naturaförmåner och det under fredstjänstgöring utgående penningbidraget samt premie till

till 32 §.

6. Värnpliktig för egen del tillkommande naturaförmåner och det under fredstjänstgöring utgående penningbidraget samt premie till värnpliktig

¹ Senaste lydelse av punkt 6 se 1949: 293 och av punkt 7 se 1946: 703.

(Nuvarande lydelse)

värnpliktig för genomgången fortsatt befälsutbildning eller för jämlikt 27 § 1 mom. C värnpliktslagen fullgjord repetitionsövning skola icke upptagas såsom skattepliktig intäkt. *Familjebidrag ävensom* under fredstjänstgöring utgående flygtillägg och sjötjänstbidrag utgöra däremot skattepliktig intäkt. För tid då krigsavlöningsreglementet är tillämpligt skall för värnpliktig terminslön icke räknas till skattepliktig intäkt, dock att vid sjötjänstgöring eller tjänstgöring i sjöreserv skatteplikt föreligger för den del av terminslönen, som motsvarar sjötjänstbidrag, i den mån densamma överstiger terminslön för den värnpliktige enligt 6 § krigsavlöningsreglementet. Månadslön skall utgöra skattepliktig intäkt. *Vad i detta stycke sägs skall gälla jämväl i fråga om annan personal vid krigsmakten, som avlönas enligt de för värnpliktiga gällande grunder.*

För annan — — — 6 § krigsavlöningsreglementet.

Den för — — — deras bestridande.

(Föreslagen lydelse)

för genomgången fortsatt befälsutbildning eller för jämlikt 27 § 1 mom. C värnpliktslagen fullgjord repetitionsövning skola icke upptagas såsom skattepliktig intäkt. Under fredstjänstgöring utgående flygtillägg och sjötjänstbidrag utgöra däremot skattepliktig intäkt. För tid då krigsavlöningsreglementet är tillämpligt skall för värnpliktig terminslön icke räknas till skattepliktig intäkt, dock att vid sjötjänstgöring eller tjänstgöring i sjöreserv skatteplikt föreligger för den del av terminslönen, som motsvarar sjötjänstbidrag, i den mån densamma överstiger terminslön för den värnpliktige enligt 6 § krigsavlöningsreglementet. Månadslön skall utgöra skattepliktig intäkt.

För annan — — — 6 § krigsavlöningsreglementet.

Den för — — — deras bestridande.

Familjebidrag, vilket annorledes än såsom näringsbidrag utgår till värnpliktig, räknas icke till skattepliktig intäkt. Näringsbidrag utgör däremot skattepliktig intäkt och hänföres till den förvärvskälla bidraget avser. Familjebidrag anses tillkomma den värnpliktige, även om bidraget utbetalas till annan person. Det förhållandet att bidraget använts för bestridande av en vid inkomsttaxeringen i och för sig avdragsgill utgift, t. ex. ränta eller periodiskt understöd, skall icke föranleda, att avdrag vägras för utgiften i fråga.

Vad ovan i första och fjärde styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personal vid krigsmakten, som avlönas enligt de för värnpliktiga gällande grunder, så ock i fråga om civilförsvarsppliktig, som inkallats till tjänstgöring enligt 12 § civilförsvarslagen, och annan som avlönas enligt för civilförsvarsppliktiga gällande grunder. Civilför-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7. Till ersättning — — — nya tjänstgöringsorten.

Detsamma gäller — — — tjänstemän anslaget.

Såsom med ortstillägg likställda förmåner för utom landet anställd diplomatisk eller konsulär personal anses fri bostad med uppvärmning och belysning, bidrag för resa till Sverige under semester, barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg, chargé d'affaires-tillägg, bidrag för inköp av automobil, ersättning för hållande av automobil, förflyttningsbidrag och prisutjämningsstillägg.

svarspenning likställes med penningbidrag.

7. Till ersättning — — — nya tjänstgöringsorten.

Detsamma gäller — — — tjänstemän anslaget.

Såsom med ortstillägg likställda förmåner för utom landet anställd diplomatisk eller konsulär personal anses fri bostad med uppvärmning och belysning, *bostadskostnadsersättning*, bidrag för resa till Sverige under semester, barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg, chargé d'affaires-tillägg, bidrag för inköp av automobil, ersättning för hållande av automobil, förflyttningsbidrag och prisutjämnings-tillägg.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1962 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1962 eller tidigare år, så ock eljest i fråga om annan ersättning till civilförsvarspliktig som utbetalas före den 1 januari 1963 än familjebidrag.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Gällande rätt, s. 5—6.

1954 års värnpliktsavlöningsutrednings förslag, s. 6—7.

Remissyttrandena, s. 8—12.

Departementschefen, s. 12—15.

Utskottet

Utskottet behandlar till en början förslaget i propositionen om skattefrihet för familjebidrag med undantag för näringsbidrag.

Sedan nya bestämmelser tillkommit beträffande de värnpliktigas avlönings- och övriga förmåner, infördes genom beslut vid 1940 års urtima riksdag stadganden i punkt 6 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen rörande beskattningen av värnpliktigas olika förmåner. Därvid infördes skatteplikt för familjebidrag bl. a. med hänsyn till att bidragen delvis utgick utan behovsprövning och var avsedda att utgöra ersättning för den värnpliktiges inkomstbortfall under militärtjänstgöringen. Därjämte fram-

hölls att familjebidraget tillsammans med den värnpliktiges övriga förmåner i många fall var nästan lika stort som den avlöning han åtnjöt i det civila arbetet.

Förslaget i propositionen motiveras med att familjebidragen numera endast utgår efter behovsprövning och därför mera är att betrakta såsom ett av sociala skäl lämnat bidrag till försörjningen av den värnpliktiges familj än som en löneförmån. Vidare åberopas att skatteavdrag enligt en sedan länge gällande bestämmelse i uppbördsförordningen inte verkställs i fråga om familjebidrag. Detta förhållande föranleder i flertalet fall kvarstående skatt, som den skattskyldige har att erlægga långt efter militärtjänstgöringens slut. Man torde heller inte kunna undgå dessa olägenheter genom att slopa undantagsbestämmelsen om skatteavdrag i uppbördsförordningen, enär familjebidragens belopp i regel understiger eller endast obetydligt överstiger de av centrala uppbördsnämnden fastställda normalbelopp för existensminimum, som tillämpas vid beräkning av skatteavdrag för preliminär skatt.

Med hänsyn till att familjebidragen numera är helt behovsprövade och i huvudsak ligger inom ramen för de i uppbördshänseende tillämpade normalbeloppen för existensminimum kan enligt utskottets mening några invändningar av principiell natur knappast riktas mot förslaget om skattefrihet för flertalet former av familjebidrag. Förslaget medför därjämte inte oväsentliga fördelar ur taxerings- och uppbördsynpunkt. Utskottet tillstyrker därför, att familjebidrag, som utgår till värnpliktig i annan form än näringsbidrag, inte skall hänföras till skattepliktig intäkt.

I propositionen nr 101 till innevarande års riksdag framlägges förslag angående grunder för avlöning och andra ersättningar åt civilförsvarspliktiga m. m. Dessa förslag innebär, att civilförsvarspliktiga, som inkallas till tjänstgöring enligt 12 § civilförsvarslagen, skall erhålla antingen penningbidrag, tjänstgöringspremier och familjebidrag, motsvarande vad värnpliktiga erhåller, eller också en s. k. civilförsvarspenning. Penningbidragen, tjänstgöringspremierna och familjebidragen skall utgå efter i princip samma regler som gäller för värnpliktiga. Civilförsvarspenningens belopp är däremot i stort sett anpassad till den civilförsvarspliktiges årsinkomst men avvägd under förutsättning att ersättningen blir skattefri. Andra lagutskottet har i sitt utlåtande nr 24 tillstyrkt vad sålunda föreslagits i propositionen nr 101.

I förevarande proposition förordas att gällande skattefrihet för värnpliktigs naturaförmåner och kontantlön samt den föreslagna, av utskottet ovan tillstyrkta skattefriheten för familjebidrag skall gälla även för motsvarande ersättningar till civilförsvarspliktiga.

Utskottet har inte funnit anledning till erinringar mot förslaget om skattefrihet för ersättningar till civilförsvarspliktiga och tillstyrker således propositionen även i denna del.

Enligt nuvarande bestämmelser i 32 § 3 mom. kommunalskattelagen och punkt 7 av anvisningarna till nämnda paragraf är bl. a. ortstillägg, fri bostad, utomeuropeiskt tillägg, *chargé d'affaires*-tillägg och prisutjämnings-

tilllägg, som utgår till utom landet anställd diplomatisk eller konsulär personal, att hänföra till icke skattepliktig intäkt.

Vissa utlandstjänstemän åtnjuter för närvarande fri bostad, medan övrig utsänd personal i huvudsak bestrider sina bostadskostnader med skattefria lönetillägg. Vid innevarande års riksdag har emellertid på grundval av förslag i statsverkspropositionen (bilaga 5: utrikesdepartementet, s. 9—27) beslutats en sådan teknisk omläggning av avlöningsbestämmelserna, att de utlandstjänstemän, som inte äger bibehålla förmånen av fri bostad, i stället för nuvarande lönetillägg skall erhålla full ersättning av statsmedel för godtagbara bostadskostnader, vilket medför en nedjustering av vederbörandes särskilda lönetillägg. Av det anförda framgår att det hänsynstagande till bostadskostnaderna för de statliga utlandstjänstemännen, som hittills skett inom ramen för vissa skattefria avlöningsförmåner, skall utbytas mot en direkt ersättning för bostadskostnaderna.

I propositionen föreslås ett av nyssnämnda riksdagsbeslut betingat tillägg till punkt 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen av innebörd att bostadskostnadsersättningen blir hänförlig till icke skattepliktig intäkt.

Utskottet har för sin del inte något att erinra mot att bostadskostnadsersättningen i skatterättsligt hänseende får samma ställning som de förmåner den ersätter och tillstyrker alltså den i propositionen föreslagna tekniska ändringen av bestämmelserna om skattefrihet för förmåner till utom landet anställd diplomatisk eller konsulär personal.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 131, antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av punkterna 6 och 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Stockholm den 3 maj 1962

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Erik Jansson, Söderquist, fröken Ranmark, herrar Oscar Carlsson, Wårnberg, Lundström, Gösta Jacobsson och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Kärrlander, Engkvist*, Christenson i Malmö*, Magnusson i Borås, Andersson i Essvik*, Kristenson i Göteborg*, Fålldin och Enskog.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.